

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven tedne in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 84.

V Ljubljani, v četrtek 12. aprila 1888.

Letnik XVI.

Boj za šolo.

Da ni naslov, katerega smo zapisali na čelo današnjemu spisu tako eminentne važnosti za družbo človeško, obrisali bi raje peró ali pa bi kratkočasilí čitatelje z jako zanimivo ventilacijo vprašanja, kdo bode končí knez bolgarski, ali koliko je ta ali ona politična osoba Bismarckovi krizi na poti. Toda pomlji dolžnosti svoje: resnico vsestransko pojasnjevati in boriti se neustrašeno za prava načela, ki naj veljajo i v šolstvu, nam je zopet in zopet potrebno odpirati predale našega lista perečemu vprašanju šolskemu. Prav zadnje dni nam je došla vest, kakó se tu in tam na vse načine agituje proti verski šoli, češ, naša šola je dosti katoliška, nam treba narodne šole. Rado se povdarja, da sedanja šola pač ne more biti brezverska, kajti v vsaki šoli uči se krščanski nauk, in še po več ur na teden. Mi obstoječih razmer nikdar nismo tajili, naš list je pevdarjal, da je vsled zdrave verske korenine našega ljudstva tudi učiteljstvo naše z večine zvesto udano veri svojih očetov, in zato se posledice nove šole v mili domovini naši nikdar niso pojavile tako rezko, nego po drugod. Dasi se nam je od neke strani nekaterikrat očitala prepirljivost, bili smo in ostanemo na stališču, da naj bi preostala tudi v bodoče lepa jedinstvo med duhovščino in učiteljstvom. A vkljub temu nazorov svojih o šoli ne moremo zakrivati.

In prav sedaj se nam gré za nazore o šolstvu, za nazore, ki naj bi ne veljali samo pri nas, nego po vseh kronovinah. Nazore, vodilne misli podajajo državne postavbe, ki se potem po deželnih zakonih ali eksekutivnih organih uvajajo v življenje. Kateri nazori naj v bodoče vladajo v šoli, to vprašanje v tek spraviti in postavno dognati, to je namen predlogu kneza Liechtensteina. Pred nami leži članek, ki se je zliil iz peresa slavnega pisatelja nemškega dr. Scheicher-ja. Njegovo imé je znano večini naših čitateljev, osobito onim, ki beró bogoslovne časopise. Obzorje njegovo je obširno, piše za vso Avstrijo, ne samo za jedno ali drugo provincijo. Veseli nas njegova sodba, ki se vjema popolno s

prejšnjimi našimi članki. Zato nekaj misli njegovih nastopno objavimo:

„Pred vsem“, pravi, „naj omenim, da ne lex Liechtenstein kot taka, marveč konfesionalna (verska) šola je želja združenih kristijanov. Lex Liechtenstein je rezultat kompromisa, je posledica razgovorov o šolskem vprašanju med posamičnimi klubi in strankami državnega zbora. Ne belimo si torej glave z razmotrivanjem cene in vrednosti tega predloga. Boj za šolo se krog njega ne suče, in nam ni znana nobena peticija, ki bi zahtevala naravnost sprejem Liechtensteinovega načrta. Razni kraji, razni narodi imajo tudi razne želje in razne potrebe. Iz tega vozla raznih zahtev izcimil se je Liechtensteinov predlog. Njega očetje delali so politično, dajali so koncesije, da bi ob uri glasovanja dobili večino za svoje nazore. To se je godilo v parlamentarnem življenju že šestokrat. Naše politične in socijalne postavbe so posledice takih kompromisov. Prvi državniki vedó bistvo svojih idejalov utelesiti v sredi protivnih si mnenj in interesov, zato pa žrtvujejo, če treba, posamične pridevke.“

Šola sedanja, dasitudi se v njej poučuje krščanski nauk, mu ni verska. V tem smislu piše:

„Pouk v krščanskem nauku je le nekaj, torej ne more biti vse. Katoliško ljudstvo treba, da se vzgoji. A tega sedanja šola ne provzroča, še dostikrat zavira. Kako naj pač verjame neizkušeno dete katehetu, če oni, ki za njim stopi v šolsko sobo, na svojem življenju kaže, da se ne strinja s katehetovimi nauki in tega otrokom v šoli ne zakriva? Posamičnih slučajev à la Allina niti ne omenjamo. Ali kako je ta šola katoliška, v kateri uče mladi v modernih pedagogijah izšolani mladenci, ki svojo nevero javno kažejo in se s tem, da ne spolnujejo krščanskih dolžnosti, še javno hvalijo? Kolik razdor mora nastati v sredi nedolžne dece, kako se ji dvomi naravnost vsiljujejo, ko vidi, sliši, čuti, da učenik, katerega ljubi, ničesa tega ne veruje in ne stori, o čemur katehet trdi, da je k izveličanju naravnost potrebno! . . . Katoliška vzgoja je mogoča le, ako se vsi učitelji z besedo in vzgledom harmonično vjemajo in združujejo.“

Kaj radi naposled protivniki verske šole cerkvi očitajo, da bi zopet rada uvédla nazadnjaštvo v šolo, da bi rada preprečila omiko učiteljev, da bi jim rada ponižala plače, jih uklenila v železni jarem sužnosti itd. — „a sklicujejo se po krivem na preteklost, ne da bi bili toliko pošteni uvaževati tudi razmere onih časov. Z učitelji, ki stojé z nami na stalu krščanstva, z učitelji, ki želé vzgojati krščansko ljudstvo, s temi ne bode nikdar boja, ne prepira.“

Nam ni do vladanja; ako nam bodo kos v metodiki in pedagogiki, ne bomo nastavljali zavornice vednosti, niti tirali učitelja v sužnost duhovnikovo. Ne, ravno nasprotno, složno z njimi hočemo stopati proti vzvišenemu smotru, vzgajati namreč blage značaje in vrle državljane. Če ima prošlost senčne strani, imela jih je prav tako tudi za duhovnike. Učitelj kakor duhovnik bila sta služabnika državne vseomogočnosti po tedanjem kroji; duhovnik bil je sicer bolje plačan, a služabnik bil je jeden kakor drugi.“

Posneli smo iz napominanega članka samo nekaj vodilnih misli. Prepuščamo jih blagohotnemu čitatelju v presojevanje. Ako dostavimo, da smo stali vedno in stojimo še dandanes na braniku za narodne svetinje, da se bomo za mili rod svoj potegovali tudi vedno v narodnostnem obziru, da v tem smislu stojimo na stalu družbe sv. Cirila in Metoda, označili smo še jedenkrat svoje nazore o sedanjem imenitnem šolskem vprašanju. Opomnimo le še to, da je duhovščina slovenska, katero so v zadnjih dneh po raznih domačih in tujih časopisih in zborih na sulico nabadali in svetu s krotom kazali: češ, taki so, varujte se jih, — da je prav ta duhovščina v Slovencih svojo narodno skušnjo že prestala in gotovo častno. Če pa je v letih preteklih nabrala si v šoli, kakor v narodnem gibanju britkih skušenj in je vsled tega postala previdna, kdo bi se temu čudil? — „Tempora mutantur et nos mutamur in illis.“

LISTEK.

Maelstrom.

(Iz Mac-Stephana prevél A. S.)

II.

„Čujte, Donald!“ kliče kapitan, ko se zazna dan. „Vihar je ponehal, vidite, da smo srečno ušli. Vaš Campbell je bedák, ne bomo še umrli, nikarte se brigati zanj.“ — „K zajutru, deca“, spodbaja kapitan namorščake, „sklenica groga vas bođe pogrela po delu!“

Toda nihče ni bil kaj vesel, čela bila so jim nagubančena in bojazen se brala vsakemu na obrazu.

„Sveta Suzana“ potrebuje bolj jamborov, jadrov, nego mi zajutruka“, zarenči jeden pomorščakov.

V hipeu čujemo nek čuden hrup, ki se je vedno bolj bližal. Pomorščaki hité vsak na svoje mesto.

Za dve minuti nestrpnega čakanja spogledajo se vsi, kajti neka strašna misel prešinila je vsa sreca. Brodnik se obrne h kapitanu, rekoč:

„Oh, kapitan, izgubljeni smo, to je Maelstrom!“

„Maelstrom?“ vikne kapitan zamolklim glasom.

Žalostna ta beseda raznesla se je kot blisk po ladiji.

„Kaj pa je Maelstrom?“ vpraša mala Sprightly. Campbell jame zopet popevati svojo otožno pesen. Jeden pomorščakov z razgaljenimi prsi odgovori, izpivši prej sklenico groga: „To je smrt!“

„Na delo, deca“, kliče kapitan z mogočnim glasom, „hitro nova jadra, nova vesla! Brzo na delo . . . le naglo!“

Ladija je mirno plavala dalje. Solnce je pripekalo. Možstvo pričelo je krpiti jadra. V jedni uri je bilo jadro gotovo, jambor postavljen, vesla pripravljena; vse zastoj! Valovi so kar požirali podkrov. Na obzorji so se že prikazovale Lofondenske skaline. Vedno glasneje in silneje se je čul vrisč Maelstroma.

Pero težko popiše strah na obrazih, bolest očeta, videčega, kako nesrečno ginejo deca njegova. Vsi so molčali; nakrat pa poskoči kapitanov novofundlandski pes, boječe teka sem in tija po ladiji in tuli takó, da je vsakemu rezalo v srce. Mac-Read je molil, deklici ste klečali . . .

„Ej . . . saj sem to vedel . . .“ dé prorok, ki je prvi prerušil to molčanje, „saj sem to vedel!“

„Kaj si videl?“

„Glej, Lofondenske skale! Videl sem je, to so one, poznam je! Vražji kapitan!“

Bojni krik divjakov ni tako strašansko kot besno divjanje teh pomorščakov, koji, zaslepljeni vsled bližnje nevarnosti, zgrabijo kapitana, in ne oziraje se na prošnje njegove in odpor, vržejo ga v morje. Pes, zapazivši svojega gospodarja, skoči za njim, popade ga za obleko ter plava z njim k ladiji. A v hipeu zgineta kapitan in zvesti drug njegov pod vodo za vselej. Namorščaki popusté delo ter hodijo sem in tija po ladiji. „Sv. Suzana“ plula je dalje v neizprosno propast.

„Brodnik, vi ste priča, da nisem zakrivil kapitana smrti“, kliče krmilnik.

Brodnik se nasmehne. Mladi mož je menil, da je pravičnost božja taka, kakor pravičnost ljudska.

Maelstrom se je vedno bolj in bolj bližal. Okolu ladije krožilo je nekoliko ptičev — oj ti Bog! ti srečni, da so se mogli veseliti življenja! Kako smo jim to zavidali!

Nebo bilo je jasno in prozorno, rumeno solnce žarko sijalo na morje čisto; neverjetno se je zdelo, da smo tako blizu že smrti!

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. aprila.

Notranje dežele.

Cesar je sprejel dne 7. t. m. v posebni avdienci novega siamskega veleposlanika na dunajskem dvoru, Phyo Damronga Rajo Bolakantha, ter sprejel iz njegovih rok poverljivo pismo.

Vlada bo skoraj gotovo izročila neki jako znamenito **novo orožno predlogo** državnemu zboru že v prihodnji seji. Nova orožna postava predložila se bo državnemu zboru še le v jesenskem zasedanju.

Avstrijski poslanik v Belgradu pripeljal se je na Dunaj, kjer je osebno poročal grofu Kálnokyju o svojih razpravah s srbskim Gruičevim ministerstvom. Poslanik je zahteval, naj se izženejo iz Srbije bolgarski izseljenci, ker vedno pripravljajo vstajo v Srbiji in Bolgariji, in ustavita časopisa „Velika Srbija“ in „Balkanski Kurjer“, ker izpodkopavata avstrijsko veljavo v Bosni in Hercegovini. Poleg tega se je pritožil, da ga srbsko časopisje imenuje „žida“. Ministerstvo je odklonilo to njegovo zahtevo. Kralj Milan sam je še-le ukrenil, da je izgubil vrednik „Velike Srbije“ kot profesor svojo službo in da je pozvalo redarstvo k sebi vrednika obeh listov ter jima svetovalo, naj mirneje pišeta gledé zasedenih dežel.

Ogerski državni zbor ima jutri svojo sejo, v koji se bo obravnavala pogodba z Lloydom.

Vnanje države.

Papež Leon XIII. je sprejel dne 10. t. m. škofa litomerškega. Ob 4. uri popoldne istega dne je došlo v Rim 300 tržaških in večeraj 600 galiških romarjev. Latinska škofa premisliski in lvovski sta tudi že dlje časa v večnem mestu.

Črnogorska vlada je sklenila izdati lasten srebrn kovan denar, da takó izpodrine avstrijski drobšč, ki je tam v prometu.

Razmere mej **srbskim** kraljem in radikalnim ministerstvom so zelo napete. Bojé se, da bo izbruhnila ministerska kriza. Kralj zaradi tega ni otvoril skupščine s prestolnim govorom, ker je ministerstvo zavrglo načrt, koji mu je predložil vladar. V načrtu se je naglašalo, da smrt nemškega cesarja ni omajala mirovne lige, s kójo je Srbija v prijateljski zvezi, ter se jej zaradi tega tudi ni ničesa bati v slučaju evropske vojske. Vsi ministri so se izjavili, da bi bil takov govor očitno izzivanje Rusije. — Skupščina jako počasi rešuje svoja dela, češ, odseki še niso končali svojih posvetovanj. Toda tudi to je znamenje, da je blizu v Srbiji kriza. Vlada nima v skupščini zaradi razpora mej radikale večine, s kójo bi mogla razpolagati. Najmanjši povod jo lahko vrže z vladnega krmila. — Neki poslanec je stavil predlog, naj se skrči stalna vojna in uvede zopet ljudska armada. Skupščina je izročila ta nasvêt vojaškemu odseku.

Oklic „odbora z dne 9. avgusta“ ni bajé opravil ničesa pri **bolgarskih** vojaki, ki so iz lastnega nagiba izročili svojim predstojnikom te vstajne pozive. Z druge strani pa se zatrjuje, da so ti slučaji lojalnih vojakov le posamezni, kajti opazuje se velika razburjenost v armadi. — Obravnava zoper majorja Popova se je večeraj pričela. Vlada se je izjavila, da ne bo na nikakoršen način vplivala na tek pravde, in to zaradi tega, da je ne bo mogel nikdo sumničiti. Iz tega pa se ravno lahko sklepa na verjetnost vesti, ki pravi, da je cela ta zadeva le Stambulova poteza zoper princa Koburskega. — Povod turškemu vojaškemu kordonu ob vshodnorumelijski meji v resnici ni bila nalezljiva bolezen, kajti „Nar. Listy“ objavljajo brzojav: Močan oddelek bolgarskih izseljencev je planil iz Turčije pri Vranji na bolgarsko zemljo, da bi upihal vstajo v kneževini.

„Sv. Suzana“ se je silovito zaganjala zdaj v levo, zdaj zopet v desno stran. Oj, kako pisati smrtno borbo, jok umirajočih, ki se še veselé bujnega življenja? Ladija se je vspenjala po konci, sukala se okrog sebe ter zopet padala nazaj med valove. Namorščaki so se obupno držali vrvi. Donald skoči prvi v morsko globino. Brodnik meče čapko v zrak, a ladija „Sv. Suzana“ vrti se krog sebe kot kaka otroška igračka.

Dalje se več ne spominjam. Za tem, ko se je ladija potopila in pogreznila v propast, takó da je le zadnji konec štrlel nad morsko gladino, zgubil sem zavednost. Breznadejno, strpel, krvav, zavém se zopet, ne vem kako, konečno na skalnatem otočju Heggesenu. Le težavno sem se priplazil do hišice, v koji je prebivalo nekoliko rudokopov. Morski tók vrgel je nekoliko ostankov na kópno, kojih ni mogel pogoltniti, a med njimi bil sem i jaz. Ne daleč od mene v pesku opazil sem zlomljeno os in konec vrvi.

Nikoli, kakor so mi pripovedovali ribiči, ki so mi stregli, do te dóbe ni bil prizanesel Maelstrom kaki žrtvi, kojih je pogoltnil nebrojno!

„Pol. Corr.“ objavlja dopis iz Carjigrada, po kojem si pripovedujejo tamošnji diplomatski krogi, da je **ruski** car Aleksander III. svoje dni sam poslal nemškemu carju Viljemu I. pismo, v kojem je imenoval poročitev princa Battenberškega s princesinjo kot znak neprijateljstva Nemčije nasproti Rusiji. Ta vest je neverjetna. — Iz Varšave se poroča, da so dobili vsi civilni zdravniki v ruski Poljski, ki so bili najeti za slučaj vojske, od varšavskega vojaškega poveljništva sporočilo, da je njihova pogodba razrušena, ker vlada jih za sedaj ne potrebuje. Splošno se smatra to kot znak miru.

Francoska vlada je vsled pritožbe grofa Dillona ukazala sklicati enketo zaradi brzojav, koje sta si vzajemno dopošiljala grof Dillon in Boulanger. Več listov protestuje zoper objavljenje teh brzojav. „Temps“ pravi, da je tako vladno početnje nepravilno, a razjasnjeno vsled političkega in vojaškega postopanja Boulangerjevega. Florens je preklical v nekem zasebnem razgovoru, da je on provzročitelj objavljenju brzojav. — Včeraj smo že povedali, da se hočejo oportunci pridružiti desničarjem. Celó liberalci priznavajo, da imajo konservativci zadosti vzroka, ako so protivni Floquetovemu ministerstvu. „Monde“ je nedavno rekel, da je „s Floquetom prišlo na vladno krmilo le prostozidarstvo“. Naslanjaje se na to opazko, pravi „Köln. Ztg.“ v nekem dopisu: „Dejanjska resnica je, da je bil Floquet vedno vnet prostozidar. Kakor znano, izvolili so ga prostozidarji vseh obredov pri nekem občnem zboru kot svojega „govornika.“ To je bilo v istem časi, ko je razsajalo v Franciji grozovladje komune, katere odlični član imenom Lefrançais je naravnost rekel, „da ima prostozidarstvo isti smoter, kakor komuna.“ — Boulanger spoznava z vsakim dnem bolj, koliko veljave ima njegovo ime v Franciji. Ne samó radikale, marveč tudi tisoči republikancev, da ne govorimo o bonapartovcih, oddajajo svoje glasove pri volitvah zanj in za njegove kandidate. Pri vsem tem pa se Boulanger ni prevzel ter nam dokazuje njegovo treznost odgovor na zahtevanje prijateljev, naj objavi svoj vspeled: „Sklenil sem, da ne objavim vspeleda. Spomnite se le, da je program iz leta 1869 vedno težil Gambetto in da so mu ga očitati pri vsaki priložnosti. Srečo imam, da mi je treba pri volitvah posoditi le svoje ime ter samó to še dostaviti, da je treba predrugačiti ustavo in da je parlamentarizem nezmožen. Takó lepega položaja si pač ne bom pokvaril obljubujoč narodu veliko lepih reči, kar bi pozneje ne mogel izvršiti. Moj trden sklep je: Le vspeleda ne!“

„Journal des Débats“ je poizvedel, da **Francija** ne smatra **italijanskih** protipredlogov gledé trgovinske pogodbe kot zadostne; zaradi tega ne bo prej nadaljevala obravnav, dokler ne dobi taci predlogov, koje bi mogla sprejeti.

Angleška spodnja zbornica je potrdila s 184 proti 109 glasovom postavo, s katero se dovoljuje plača parlamentarnemu državnemu podtajniku za Irsko. — Pri nadaljni debati o proračunu je rekel Gladstone, da bo še natančneje razložil svoje mnenje o nameravanih novih davkih; vladi nasprotna stranka bo skoraj gotovo smatrala kot svojo dolžnost, da zahteva gledé dedščinskega davka enako obdačenje premičnin in nepremičnin, med tem ko sedanji postavni načrt nalaga večja bremena premakljivemu premoženju. Goschen je temu nasproti povdarjal, da so zemljišča v zadnjih letih izgubila veliko svoje vrednosti. Zbornica je sprejela na to vse proračunske predloge.

Kakor pišejo „Nar. Listy“, padel je Bratiano, ker se je prepričal **rumunski** kralj, da mu je bivši ministerski predsednik večkrat predložil nerresnična poročila. Posebno je zagotavljal Bratiano kralju, da pri zadnjih cestnih nemirih v Bukareštu niso streljali vojaki med ljudstvo. Poleg tega pa je očrnil ruskega poslanika Hitrova, da je provzročil oistro pisavo in napade poluurađnih budimpeštanskih listov zoper rumunsko vlado in da je to zakrivilo vstajo, ne pa njegovo slabo gospodarstvo. Celó to zadevo je razjasnil kralju minister Stourdza, kojega izvirna poročila so došla vladarju v roko. — Stališče Rosettijevega kabineta še vedno ni utrjeno, akoravno je obljubil, da bo zbornica razpuščena meseca septembra. Vladi nasprotna stranka noče čakati toliko časa, da bi se vlada mogla pripraviti za volitve, ter je sklenila uporabiti najskrajnejša sredstva, da vrže ministerstvo. — Nemiri med kmetiskim prebivalstvom pri Urziceniju so postali jako resni; vaščani v selih Barkaneštu, Košarenu, Manasiji, Aleksenu, Armašeštu, Garbovu, Barbuleštu in Kotorei so se tudi spuntali, začeli pretiti graščakom in njihovim oskrbnikom ter tudi nekatere izmed njih napadli s palicami. Od oblastnij zahtevajo, naj se razrušijo kmetijske pogodbe, in se jim izroče primerni kosi zemljišč. Navzoče vojaštvo ni zadostovalo ter je morala vlada predvčerajšnjim z nova poslati v te kraje vojakov.

Izvirni dopisi.

Iz Rima, 8. aprila. Danes popoldne bil je posebno za nas imeniten dan. Točno ob treh popoldne prišli so vozovi pred naša stanovanja. Gospod kapelan v „Animi“, Gorenji Avstrijec, imena mu

ne vem, nas povsod spremlja in razlaga. Kaj pa da pri toliki množini raznih starin in novejših umetnosti ne vé na pamet, pomaga si véasi z Bedaekerjem. Na programu smo brali, da obiščemo glavno cerkev sv. Janeza v Lateranu. Kmalu za starim glediščem obstanejo vozovi, in klic nam pové, da bomo kaj videli. Pred malo, po zunanjem ne posebno zlikano cerkvijo se vstopimo in nápis nam pové, da je to cerkev sv. Klemenca, za nas Slovence zelo pomenljiva. Vstopivši v svetišče, pomolimo nekoliko pred Najsvetejšim, potem ogledujemo razne posebnosti. Ko nam nadalje pové, da tukaj v posebni kapeli sv. Cirila in Metoda počiva tudi sv. Cirila truplo, hitimo Slovenci naravnost tja. Ker je med nami tudi nekaj romarjev, ki ne razumejo nemškega jezika, poprosimo, naj Nemci malo postanejo, da mi nekoliko pomolimo pri naših apostolih. Rado se nam vstreže, naglas molimo slovenski jeden Oče naš i češčeno Marijo, potem pa četveroglasno zapojemo zahvalno pesem. Neki visoki gospod mi je pravil, da je poleg njega stala gospá, ki se je pri našem petji jokala, pa saj tudi mi smo imeli rosne oči, in petje prišlo nam je iz srca. Pogledamo še spodnjo cerkev, katera se je zidala na mestu, kjer je stala rojstna hiša papeža Klemenca. Je še precéj dobro ohranjena; tam nam tudi še pokaže grob, kjer je prej počival sv. Ciril, in naš vodnik opomni Slovence, ako hočejo kaj moliti. Na mestu, katero je posvetilo truplo našega svetnika, rad počaka. Zopet smo pokleknili, zapeti nismo hoteli, da bi drugih preveč ne mudili. Iz cerkve zopet hitimo v vozove in sedaj naprej proti Lateranu. Popisati se ta cerkev ne dá; zidana je kakor jo sam sveti Janez v skrivnem razodenju popisuje. Ko smo šli pri stranskih vratih v svetišče in dospeli k velikemu altarju, videl je neki Bohinjec čisti marmornati tlak ter je vskliknil mimo mene: „Glejno! kakor da bi voda stala.“

Je sicer malo manjša, kakor sv. Petra, na človeka pa napravi skoraj boljši vtis, ker se vse lahko bolj pregleda kakor v sv. Petru. Pred altarjem sv. R. Telesa stojita orjaška stebra iz Jeruzalemskega tempeljna, nad njima za podobo zadnje večerje tudi miza, pri kateri je naš Vzveličar postavil najsvetejši zakrament. Občno pozornost vzbujala je tudi velikanska zastava, neki spomin slavne zmage nad Turki. Drugo ne bom popisoval, ker je skoraj nemogoče, to se dá le videti in občudovati. Precej zraven so v posebni kapeli sv. stopnjice, po katerih je šel naš Vzveličar, predno je bil od Pilata obsojen. Vsi romarji šli smo po kolenih navzgor, po stranskih stopnjicah vrnili smo se navzdol in počakali, da so drugi romarji opravili svojo pobožnost. Med tem časom sem opazoval dve krasni veliki podobi iz marmorja. Ena kaže našega Vzveličarja, katerega hoče ravno Judež s poljubom izdati. Človek bi skoraj ne verjel, da je vse to mrtev kamen, tako naravno je vse izdelano. Enako tudi druga podoba, kjer Kristusa zaničujejo. Stojijo začetkoma ob strani sv. stopnjice, da bi človeka precej opomnile, na kakem je kraju. Vsi vtopljeni smo premišljevali Kristusovo trpljenje in poljubovaje na raznih stopnjicah sv. ostanke se na kolenih počasi pomikali navzgor.

Bila je že ura 6., ko smo končali, torej le urno v vozove, treba je iti domov, nas duhovne čaka še opravilo, večerjali bi tudi še radi, in Vaš dopisnik tudi še Vam poročilo poslal. Pišem kar v obednici. Postrežljivi krčmar mi je kar črnilo sam ponudil, zagledavši v mojih rokah pisni papir. Veseli razgovori doné na uho, zraven tega še skakanje natakarev in igranje na gosli s spremljevanjem kitare; vse to ne more človeka nagibati, da bi kaj logično pisal.

Sedaj gremo k občnemu zborovanju v Palazzo Pamphili. Včeraj smo bili većinomoma navzoči in Slovenci nismo ravno sramote delali. Pa saj to Vam je sporočil drugi dopisnik, zato sem kar opustil.

Popoldne 8. t. m. obiskali smo „forum“. V petih oddelkih šli smo po različnih potih ter gledali ostanke starega Rima. Popisati vse mi je težko. Radovedni Lahi so kar postajali ali šli za nami, da bi bolje videli, kaki ljudje smo. Naši Bohinjci so izzivali občno pozornost. Njih visoki škornji, posebno pa še beli svetli gumbi so jim bili všeč. Zdaj sedimo v gostilni, pri eni mizi nasproti sedi nekaj vojakov, pa vedno gledajo in s prstom kažejo na moža z duhovniki se pomenkujočega. „Che belli“ se sliši v občnem šumenji. Najbrž mislijo, da so gumbi srebrni, ker mož jih je precéj osnažil, da se kar lesketajo. Dve stari ženicí z Moravskega imeli ste

visoke škornje in bolj kratko obleko. Oj, to je bil „teater“ za otroke. Smijali in rogali so se, celó po ozkih stopnjicah so se drčili za nami, da bi se dovolj nagledali ženske v škornjih. Jutri gremo v katakombe lateranske.

Iz Rima, 9. aprila. Danes in včeraj stali smo na krajih, ki so obilno posvečeni s krvijo mučnikov. Že včeraj zjutraj zbirali smo se na nemškem pokopališču, kamor je sv. Helena dala dvakrat prinesiti zemlje iz sv. dežele in kjer so pod Neronom prve kristijane morili. Popoldne smo na „forum“ posebno ogledovali velikanski „amfiteater“, ki je imel sedežev za 80.000 oseb. Ti so se radovali, ko so divje zverine mesarile krščanke junake, ali jih drugače morili, nas pa čez več sto let v te prostore stopivše prešinil je neki poseben čut. Kar tesno prihaja človeku pri srečanju, če vidi, kako tu kak starček pade na kolena in zemljo poljubljuje, drugi zopet vzamejo na areni nekaj prsti ali kamenček kot dragocen spomenik iz kraja, kjer se je največ krvi prelilo. Danes pa smo po večem ogledali katakombe, in sicer vsi avstrijski romarji. Naš II. oddelek sprejelo je devet velikih omnibusov v svoje prostore, v vsakem vozu je sedelo 12 do 15 oseb. Peljali smo se skoraj eno uro daleč iz mesta. Potoma pripetila se je tu i tam kaka nezgoda. Tako je sredi trga za nami vozeč omnibus naenkrat obstal. Enemu konju je spodletelo, njegov tovariš tekel je še par stopinj naprej in tako vlekel težki voz in konja seboj. Voznik skočil je naglo k njemu, odpel ga in kmalu si je pomagal na noge. Drdrali smo naprej. Zopet obstoji naš voz. Ker ne vemo vzroka, pogledamo nazaj. Zopet tam nered, kjer prej. Voznik je menda prej padlega konja preveč šibal, potegnil je na stran in zlomil vago. Romarji tistega voza so hoteli že kar peš iti naprej. Rimski fijakerji so pa menda že navajeni takih nezgod, v par minutah bilo je vse zopet v redu. „Le verjemi! Nekaj se boče še zgodilo, predno pridemo na kraj nam odločen,“ spregovori moj tovariš. Res le četrť ure še hitimo dalje, kar zopet obstojimo. Tam od zadej en konj zeló skače in bije z ного okoli sebe. Stopil je z eno ного čez os in to mu, kakor se kaže, ni kaj ugodno. Pristopijo vozniki, odklenejo ga in kmalu je pomagano. Ob 9. uri dospemo v cerkev sv. Sebastijana, kjer sta bila pokopana apostola Peter in Pavel. Sv. Sebastijan in sv. Cecilija še zdaj tam počivata. Je sicer le mala cerkev, pa vendar je ena sedem glavnih, zato smo kar gredé v katakombe opravili svojo pobožnost. Tu smo naglo končali. Zasedemo zopet vozove; zdaj so prišli tudi drugi oddelki za nami in združili smo se v katakombah sv. Domitile vsi avstrijski romarji do sedaj v Rim došli. Pač lepo število nas je.

Tu bode bral sv. mašo vojaški škof Gruscha. Naš oddelek je prvi dospel. Pa ko hočejo maševati, ni bilo voščenenih sveč na malem lesenem altari. Dva slovenska duhovnika kupila sta prej voščene sveče za razsvetljenje podzemeljskih uhodov in posodila zdaj škofu, da je pri njih svitu maševal. Pač dragocen bo spomenik za nji, da sta ostanki njunih sveč celó svetili pri škofovski maši v stari podzemeljski cerkvi. Vaš dopisnik hrani jeden del.

Pred sv. mašo opomni dvorni kapelan, naj pojemo med sv. mašo: „Hier liegt vor Deiner Majestät.“ Tam je bilo pa največ Slovencev. „Slovensko pojemo celo mašo, ako je drago, nemški ne znamo.“ „Nemcev je največ; da ne misli kdo na kako provokacijo, opustite!“ Tako se pri sv. maši ni pelo, na koncu odpeli so eno kitico: „Grosser Gott, wir loben Dich.“ Po sv. maši nam naš vodnik ob kratkem pové, na katerem kraju se nahajamo. To je podzemeljska stara cerkev. Sveta Domitila živela je v apostolskih časih. Na tem kraju, kjer stoji leseni altar, umorjena sta bila njena služabnika Nereus in Achilles. Na tem kraju je govoril papež Gregor Veliki. Dolgo časa je bila cerkev zasuta. Hud potres je vse porušil. Pred dvajsetimi leti pa je imenitni de Rossi po nekem vhodu prišel v te prostore, in ko so dalje kopali, pogreznilo se je še podstrešje in podrlo stolpe kamenite. Pospravili so in zadnjih deset let se je veliko storilo na tem kraju. Osem kamenitih stebrov le še stoji, pa oblika in obzidje staro se še lepo pozná, tudi več raznih grobov z različnimi napisi, kakor tudi velika lesena tabla, kjer je papež Damasus leta 391 napisal zgodovino naših dveh mučnikov, vidi se na strani cerkve. Kaj pa da pri sv. maši se ni zvončalo kakor sploh v Rimu ne, le pri povzdigovanju je naš voditelj s kamenčkom tolkel ob neki lončeni pokrov. Tako skrivnostno se je glas razlegal, kakor bi bili res v času, ko so

kristijani v strahu v podzemeljskih votlinah se zbirali k sv. maši.

Potem je škof Gruscha izpregovoril par besed: „Kakor naša domača hiša nam je drag mil in svet ta kraj, saj tisti, ki so tu enako kakor mi se shajali k najsvetejši daritvi, bili so naši bratje v Kristusu. Danes pri sv. maši sem večkrat Vas pozdravil „Pax vobis“. Glejte, to je tudi storil škof v prvih časih krščanstva. Pa ta „pax vobis“ je bil zeló pomenljiv, kolikrat se tisti niso več sešli k daritvi. Doma so jih prijeli in umorili; velikokrat pridrli so vojaki v te kraje in mučili kristijane. Kaj ne, takrat je bil „pax vobis“ pomenljiv pozdrav, nekak spomin, da pravi „pax“ bode le tam, kjer se zopet v večnosti zjedini. Zdaj so sicer drugi časi, a tudi dandanes je potreba pravih, odločnih, vernih in stanovitnih kristijanov. Ta misel naj nas navdaja v življenje. Kmalu se bomo ločili iz teh krajev, a duh prvih kristijanov naj ostane še vedno med nami, naj nas spremlja na nevarnem teku našega življenja, naj nas tolaži v težavah in naš okrepčuje v smrtni uri, takrat bo za nas tudi pomenljiv rek: „pax vobis“.

Že prej je začelo po malem deževati. Do sedaj smo imeli vedno lepo vreme, le v Loretu je malo mrščalo. Blato je bilo obilno in gazili smo ga do čakajočih vozov. Bilo jih je okoli petdeset omnibusov in nekaj kočij. Preden je vsaki prišel do svoje številke, minolo je precej časa. Še le ob 1. uri dospeli smo na svoja stanovanja. Šli smo po obedu, pa tudi tu je bilo treba potrpeti; iz dvojih stanovanj hodijo k nam na hrano, da si imajo tudi pod svojo streho gostilno. Zdaj je ura blizo treh, ko sklepam poročilo, in že se odpravljam zopet na pot. Naš oddelek se pelje v lateransko cerkev, ki je mati vseh cerkvâ. O tem pozneje Vaš y.

Iz Mengša, 10. aprila. Na belo nedeljo je bilo naše bralno društvo napravilo v godbeni sobani poleg pošte v Mengšu veselico. Le en glas se sliši med ljudmi, da se namreč tako izvrstne zabave ni nihče nadejal. Velik napredek je pokazal naš moški zbor, ki je gladko in prísrečno zapel tri pesmi: „Slovenec sem“, „Sablja moja“ in „Lahko noč“ (Ipavčev). Posebno osupnjeni smo pa poslušali dekle Elizabeto Vidali, oblečeno po staroslovenski, ko je s svojim ljubkim glasom deklamovala pesem: „Brat Pavel“ (iz lista „Dom in Svet“). Pokazala je ne-le izreden talent, da se zna dolgo pesem dobro naučiti, ampak da razume tudi, dasiravno je bila še-le v prvi na odru, deklamovati živo in z naravnim povdarkom. Na to se je predstavljala sicer že stara, a za nas vendar še nova veseloigra Bleiweissova: „Bob iz Kranja“. To je bilo smeja! Matiče in Nežika (gospod in gospa Paternost) sta kakor rojena za to ulogo. Izvrstno sta kazala očeta „Tomaža“ in skopuha „Grabeža“ gospoda Javoršek in Pezdir, tako da ne vemo, ali bi bolj pohvalili ta dva, ali pa mlado „Polonico“ (gospodičino Trojanšek), ki se je tako spretno sukala po odru. Veselica je bila dobro obiskana in prišlo je dokaj gospóde domače in iz sosednjih krajev. Pa tudi mlado društvo si lahko čestita, ker si je finančno precej opomoglo. Vsi le želimo: kaj kmalu spet!

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

V. Poglavje. — Oblastva in postopek. Prva stopinja.

§ 19. Skrbeti, da se izvršuje krošnjarski zakon v prvi stopinji, dolžnost je političnih upravnih oblastev prve stopinje (obrtne oblasti).

Dajati dopustilo za krošnjarstvo, podaljševati krošnjarsko dóbo ter dajati dopustilo za pomočnika (§ 13.) ima pravico tisto obrtno oblastvo, v katerega okraju ima prosilec svoje prebivališče.

Predno kdo dobi dopustilo za krošnjarstvo v obmejnem okraju, mora dobiti za to privoljenje od finančnega oblastva.

Kazenski postopati pri prestopkih krošnjarskega zakona, izimši one slučaje krošnjarstva s tiskovnimi izdelki, ki so pridržani kazenskosoednemu pristojnemu oblastvu, ima pravico ono obrtno oblastvo, v katerega okraju se je izvršil prestopok.

§ 20. V tistih slučajah, v katerih kaznjivo dejanje poleg prestopka krošnjarskega zakona utemeljuje tudi prestopok proti zakonu o državnih pripadkih (§ 17.); nadalje takrat, kadar se nakopiči več prestopkov, od katerih jeden spada v pristojnost

političnega, drudi pa v pristojnost oblastva za državne pripadke, pozvano je vsako rečenih oblastev, da izvršuje uradno svoj posel v svojem področju.

V slučajah, omenjenih v § 17., zadnji odstavek, ima pravico kaznovati samo ono oblastvo, ki je pozvano soditi in kaznovati prestopke proti zakonu o državnih pripadkih.

Druga stopinja.

§ 21. V drugi stopinji ima skrbeti politično deželno oblastvo, da se izpolnjuje krošnjarski zakon.

Določevati, kdaj bi bilo po § 14. tega zakona izimno dopuščeno rabiti tovarno živino ali naprežene vozove pri krošnjarstvu, ima pravico za vsako upravno ozemlje politično deželno oblastvo.

Njemu je tudi pridržano, ako po svojem preudarku spozná za prikladno, odobriti krošnjarske knjige tamkaj na omejeno dóbo (§ 7.), določiti rok, v katerem naj bi bilo dopuščeno krošnjarju krošnjariti v njegovem upravnem ozemlju ter se vračati v isti kraj.

Najvišja stopinja.

§ 22. V tretji stopinji ima skrbeti notranje ministerstvo, da se izpolnjuje krošnjarski zakon. Ono tudi postopa kazenski pri prestopkih tega zakona.

Ako se predmet zajedno tiče področja kakega drugega osrednjega oblastva, to se je z njim sporazumeti.

• Prepovedavati krošnjarstvo v mestih in zdraviliščih (§ 10.) ter dajati in odtegovati posebna olajšila za določene kraje (§ 12.) ima pravico trgovinsko ministerstvo v sporazumu z ministerstvom notranjih stvari.

Pritožbe o krošnjarstvu.

§ 23. Odrečnim razsodbam v krošnjarskih stvaréh pristaviti je razloge.

Proti razloki (razsodbi) obrtnega oblastva prve stopinje ima prosilec pravico obrniti se v času štirinajstih dni s pritožbo do političnega deželnega oblastva, predpostavljene obrtnemu oblastvu.

Proti razloki političnega deželnega oblastva more se v času štirih tednov pritožiti na ministerstvo notranjih stvari.

Pritožbo je poslati onemu oblastvu, katero je razločilo (razsodilo) v prvi stopinji.

Proti dvema jednako govorečima razsodbama ni nobene nadaljne pritožbe. (Dalje prih.)

Dnevne novice.

(Družba sv. Vincencija v Ljubljani) praznuje prihodnjo nedeljo dne 15. aprila svoj društveni praznik s službo božjo in skupnim sv. obhajilom zjutraj ob sedmih v marijaniški kapeli; zvečer pa ima v smislu pravil četrletni zbor ob šestih v Marijanišču (I. nadstr.).

(Pisateljsko društvo) postavi letos nagrobna spominka Božidarju Raiču in Franu Levstiku, ki počivata na ljubljanskem pokopališču. Spomenika bodeta stala prosto in troški za vsacega so proračunjeni na 450—500 gld. Kamnoseki, ki hočejo prevzeti delo, naj pošljejo svoje načrte in proračune do 30. aprila t. l. odboru pisateljskega društva.

(Nadvojvodinja Štefanija) obiskala je 9. t. m. popoldne v Reki torpedno tovarno in se vrnila v Opatijo. Ko bodo popravili ladijo „Greif“, ki je pri otoku Pagu na pesku obtičala in se nekoliko poškodovala, popelje se cesaričinja na Lakromo pri Dubrovniku.

(Kmetijsko potovalno predavanje na Černuňah) ima tajnik c. kr. kmetijske družbe, g. Gustav Pirc, v nedeljo 15. t. m. popoldne po cerkvenem opravilu v šolskem poslopju.

(Politično društvo „Edinost“ v Trstu) je imelo minolo nedeljo občni zbor, kojega se je vdeležil tudi državni poslanec dr. Dinko Vitezić. Zboru je predsedoval državni poslanec g. Nabergoj. Potrdili sta se poročili tajnikovo in blagajnikovo. Predsednik je nasvetoval, naj odbor skrbi, kako bi društvo najprimerneje moglo izraziti svojo vdanost cesarskemu prestolu povodom štiridesetletnice cesarjeve. G. Mandić je stavil predlog: G. Nabergoj naj v državnem zboru z drugimi slovenskimi in hrvatskimi poslanci stavi interpelacijo zastran slovenske šole v Trstu. Predlog se enoglasno sprejme. V novi odbor so izvoljeni gg.: Ivan Nabergoj, predsednik; M. Živic, prvi podpredsednik; M. Mandić, drugi podpredsednik; L. Žvab, tajnik in Anton Truden, blagajnik.

(V spomin cesarjeve štiridesetletnice vladanja) sklenil je graški mestni zastop v svoji poslednji seji, da bo zgradil vojašnico za celi polk pehote in četni oddelek do 300 mož.

(Premeščenje.) Od štajarskega deželnega šolskega sveta je prestavljen k okrajnemu glavarstvu v Slovenjem Gradci konceptni praktikant Leon baron Lazarini, in namestniški konceptni praktikant Miha Papež od okr. glavarstva v Slov. Gradci k okr. glavarstvu v Brežicah.

(Izneverjenje.) Preiskava, ki se je pričela vsled samomora pisarničnega načelnika na tehnični veliki šoli v Gradci, Ant. Grossa, je dognala, da je izneverjenih nad 20.000 gld.

(Kako se je množilo prebivalstvo v Gradci.) kažejo sledeče številke. Leta 1810 ni imel več, kakor 31.844 prebivalcev. Deset let pozneje jih je bilo 36.012; zopet deset let pozneje 38.178. Leta 1840 jih je bilo 46.873, torej ne še polovica današnjih prebivalcev. Od tedaj jelo se je pa prebivalstvo hitreje množiti, in leta 1854 je imel Gradec že 56.220 prebivalcev; leta 1869 81.119 in letos nekaj čez 100.000.

(Vinogradi) okoli Maribora so vsled letošnjega mraza hudo trpeli. Glavna očesa so večinoma vsa uničena, prav tako enoletne mladike. Novih mladik bo le toliko, kolikor jih bo poglajalo iz stranskih očes.

(Ekspozitura) finančne straže ustanovila se bo z dne 1. maja v Arnovžu (Arnfels) na Štajarskem ter bo prevzela vsa opravila sodnega in davčnega okraja arnovškega, kar je do sedaj opravljal oddelek finančne straže v Ivanšici.

(Zidarska dela) pri cerkvi Jezusovega Srca v Gradci so se po veliki noči zopet pričela. Lahki se povračajo v Gradec in na Dunaj na delo, kakor lastovice na vspomlad v svoja gnezda.

(V Jeruzalem) se odpelje letos drugi avstrijski romarski vlak koncem meseca avgusta. Naznanila naj se pošiljajo Leonu Woerl-u na Dunaji, I., Spiegelgasse 12. Potniki bodo potovali skozi Trst, Krf, Aleksandrijo, Jafu v Jeruzalem in nazaj isti pot; drugi oddelek bo potoval po isti črti do Jeruzalema, obiskal Nazaret, Tabor, Tiberijo, Kano, Karmel itd. in se vrnil skozi Kajfo, Bayut, Ciper in Smirno. Za daljši pot se plača v I. razredu 480 gld. v zlatu, v II. razredu 400 gld. Za krajši pot v I. razredu 350 gld., v II. razredu 300 gld.

(Nova pošta) dovoljena je na Bučki.

(Osepnice.) Dne 10. aprila sta zbolela 2 otroka. Ozdraveli so: 1 moški, 1 ženska in 1 otrok. Bolnih 22 oseb.

(Za pogorelee na Vinici) so darovali: V. č. gg. M. Kolar 3 gld., A. Žlogar 2 gld., A. Z. 3 gld.

Telegrami.

Dunaj, 12. aprila. Državni zbor: Vlada je predložila postavni načrt gledé podaljšanja zakona o sodnijski oblasti v kazenskih stvareh, kojim podlaga so anarhističke težnje, do dne 31. avgusta 1891.

Rim, 11. aprila. Včeraj srečno prišli v Loreto, Krizanić Slovence nagovoril. Zvečer se odpeljali v Rim; danes ob 7. uri došli.

Rim, 12. aprila. Danes maša sv. Očeta pri sv. Petru; nad 50.000 pričujočih. Navdušenje veliko; med francoskimi in nemškimi klici odmeval mnogobrojen „živio“ in „slava“. Na trgu sv. Petra Strossmayer z ogromnim „živio“ pozdravljen. Stubelj, Golob duhovna goriške škofije.

Petrograd, 12. aprila. „Jour. de St. Pét.“ piše: Ni izključeno, da ne bi novo visoko stališče Battenberžanovo vzbudilo misli na njegovo zopetno izvolitev mej velmoži in bolgarske vstaje. Ker so od miru v balkanskih državah odvisni mirovni odnošaji mej velesilami, prepričan je „Journal“, da bo nemška politika znala pretehtati te posledice in odstraniti slučajne nevarnosti za dobre razmere mej obema deželama in za ohranjenje splošnega miru.

Semlin, 11. aprila. Včeraj so tukaj zgrabili časnikarja Ivan Ivanića, sotrudnika „Odjeka“, kojega so svoje dni sodnijsko pozvali zaradi vstajnih govorov v Kamenici v Sirmiji. — V Petrovaradinu so zaprli tri dijake in enega trgovskega pomočnika iz Novega Sada. Povod temu je sum, da so

nameravali ustanoviti zaroto, ki naj bi pravljala vstajo v Bosni.

Florencija, 11. aprila. Kraljica Viktorija bo od tukaj odpotovala dne 22. aprila čez Bologno in Alo.

Umrli so:

V bolnišnici:

7. aprila. Marija Gril, kajzarjeva žena, 32 let, jetika. — Ana Mašek, godbarica, 16 let, vnetica možganske kožice.

10. aprila. Frane Spindler, fregatni kapitan, 58 let, Florijanske ulice št. 31, srčna hiba. — Katarina Duler, branjerševa žena, 64 let, Cesta na južno železnico št. 12, kap. — Anton Heinrich, c. kr. gimnazijalni profesor, 58 let, Frane Jožefa cesta št. 9, Tuberkuloza.

12. aprila. Marija Brenčič, sirota, 14 let, Parne ulice št. 3, jetika.

11. aprila. Jernej Benedik, kajzar, 75 let, Marasmus. — Jakob Gaberšek, kovač, 44 let, Amylaide Degeneration v trebuhu.

Tujci.

10. aprila.

Pri **Maliču**: Delniger, trgovec, z Bavarskega. — Traub, Glas, trgovci, z Dunaja. — Jetel, Srámek, medicinea, iz Prage. — Reiner, uradnik, iz Grada. — Obach, inženir, iz Grada. — Gabrijel Jelovšek, trgovec, s soprogo, z Vrhnike. — Elsner, knjigotrtice, iz Trsta. — Marčinko, kapelan, iz Istre.

Pri **Stonu**: Gluckmann, trgovec, iz Berolina. — Reinitz, Soukup, Löwith, trgovci, z Dunaja. — Vilnei, trgovec, iz Budimpešta. — Schwarz in Deutsch, trgovci, iz Grada. — Trefkovič, potovalec, z Ogerskega. — Wagner, potovalec, iz Karlova. — Dr. Plantar, bilježnik, s soprogo, iz Zatičine. — Arie, posestnik, iz Pazna. — Ambrožič, posestnik, iz Mojstrane. — Koritnik, posestnik, iz Starega rga. — Nanai, posestnik, iz Reke. — Kely in Begusch, zasebnika, iz Pulja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Berhain, trgovec, z Dunaja. — Hellmann, nadinženir, iz Trsta. — Hafner, posestnik, iz Škofje Loke. — Petrič, posestnik, iz Poljan.

Pri **Virantu**: Krek, dekan, iz Kočevja. — Pele, zasebnik, iz Ribnice. — Brodnik, posestnik, iz Velikih Lašč.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v min	termomera po Celziju			
7. u. jut.	729.0	2.8	sl. svzh.	oblačno	5-10
11. 2. u. pop.	728.2	9.4	sl. vzh.	del. jasno	dež
9. u. zveč.	738.5	2.4			

Dopoludne oblačno, popoldne po 5. uri dež, po 7. uri jasno. Srednja temperatura 4.9° C., za 4.1° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

12. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 35 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	80 „ 65 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	110 „ 75 „
Papirna renta, davka prosta	93 „ 05 „
Akcije avstr.-ogerske banke	863 „ — „
Kreditne akcije	270 „ 10 „
London	126 „ 80 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 03 1/4 „
Cesarski cekini	5 „ 97 „
Nemške marke	62 „ 30 „

Brata Eberl,

izdelovalec oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

prilporečata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno prilporečilne za prekupee so oljnat barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

☛ Cenike na zahtevanje. ☛

Umetne

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškanskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

St. 5843.

Volitveni razpis.

(1)

V smislu § 17 občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano se daje na znanje, da bodo letošnje

dopolnilne volitve občinskega sveta

vršile se kakor običajno v mestni dvorani, in da bode volil:

dne 23. aprila III. volilni razred,
dne 25. aprila II. volilni razred,
dne 27. aprila I. volilni razred,
vsak od 8. do 12. ure dopoludne.

Če bo treba ožje volitve, vršila se bode v dan po prvi volitvi, t. j. dne 24., oziroma 26. in 28. aprila tudi dopoludne od 8. do 12. ure v mestni dvorani.

Izstopijo pa letos sledeči gospodje občinski svetovalci, in sicer izmed izvoljenih:

a) od III. volilnega razreda:

Hribar Ivan,
Trtnik Franc,
Žagar Karol;

b) od II. volilnega razreda:

Benedikt Josip,
Grasselli Peter,
Potočnik Franc;

c) od I. volilnega razreda:

Ničman Henrik,
Dr. Staré Josip,
Tomek Josip in
Velkaverh Ivan.

Občinskemu svetovalstvu odpovedala sta se med letom: gosp. dr. Valentin Zarnik, (izvoljen od III.), in gosp. Ivan Gogola, (izvoljen od II. volilnega razreda).

Vsakemu volilnemu razredu bode torej voliti po 4 člane občinskega sveta.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 29. marca 1888.

Župan: Grasselli.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

prilporeča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer

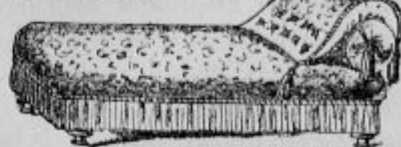
za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.

Cenilnik s podobani zastonj in franko.

OTOMANE,

!! 38 gld. a. v. !!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapcirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popol-

no pozamenterijo, to je s čopli in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapcirar in dekoratér

v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3,
(pod mestnim trgom).

Uzoreci blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v moje stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmadratten) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini prilporečam kot specialiteto: altarne preproge.

☛ Ceniki s podobani zastonj in franko na zahtevanje. ☛

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

Izdajatelj: Jožef Jerič.